

A kanadai kormány politikája az őslakosságot érintő kérdésekben

„Kanada egy nemes elképzelés megvalósításának iskolapéldája – azé az elképzelésé, hogy egymástól különböző népek megoszthatják a földet, az erőforrásokat, a hatalmat és az álmokat, miközben tiszteletben tartják és megőrzik különbözőségüket. Kanada története egyben számtalan olyan nép története is, amelyek megpróbálnak békében, harmóniában együtt élni, és ha kudarcot vallanak, akkor újra és újra megpróbálják.“

A Királyi Bizottság az őslakos népekről (1996)

Kanada őslakos népeinek bemutatása

A Kanadában őshonos népeket közös néven őslakos („aboriginal”) népeknek nevezzük. A Kanadában élő őslakosok száma jelenleg meghaladja az 1,1 milliót, akik az ún. „Első Nemzet” közösségekből, vegyes származású meszticekből és az északi inuit népekből állnak.

Az őslakosok és az európai telepesek közötti kezdeti kapcsolatok időszakát az együttműködés jellemezte mintegy 400 évvel ezelőtt. A telepesek számának növekedésével az európai kultúra és értékek váltak uralkodóvá. A korai asszimilációs politika hatásai mind a mai napig érződnek.

Az őslakosságot érintő ügyekben a kanadai kormány mindent megtesz a korábban elkövetett hibák beismerése és helyrehozása érdekében. A tisztelet, a megbékélés és a megújulás jelentik a kormány mai politikájának alapelveit.

A javuló kapcsolatot példázza a kanadai miniszterelnök 2008. júniusában tett, az indián bentlakásos iskolák volt növendékeinek szóló hivatalos bocsánatkérése is. Mielőtt az utolsó iskolát is bezárták 1996-ban, az indián bentlakásos iskolák több mint 150 000 őslakos gyermeket szigeteltek el családjuktól és közösségüktől.

Kormányzat

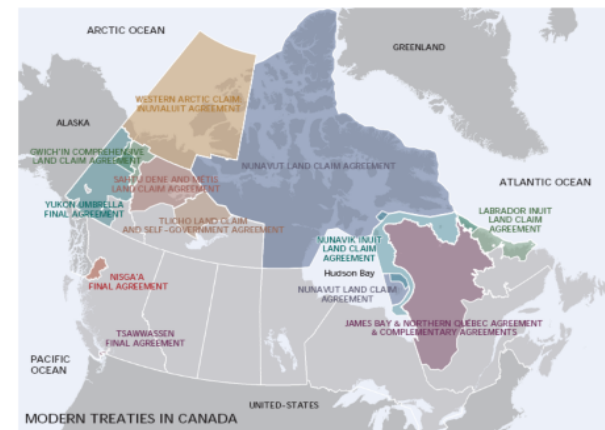
1701 és 1923 között kb. 70 történelmi egyezmény született az őslakos népek és a Brit Korona között. 1982-ben a kanadai alkotmányban elismerték és megerősítették az őslakosok meglévő jogait. A gyakorlatban Kanada szintén elismeri az önkormányzathoz való elidegeníthetetlen jogot. A kanadai kormány jelenlegi politikája arra irányul, hogy újabb egyezményekről és megállapodásokról kezdjen tárgyalásokat annak érdekében, hogy az őslakos kormányzatok számára nagyobb befolyást biztosítson területeik és erőforrásaik fölött.

Amint a térképen látható, Kanada területének több mint 80 százaléka van érvényben az őslakos népekkel kötött mai vagy történelmi egyezmények

Történelmi egyezmények Kanadában (1701-1923)

Modern kori egyezmények Kanadában (2008-ig)

Milyen nehézségekkel küzdenek Kanada őslakos közösségei?

Kanada őslakos népei ma számos nehézséggel küzdenek. Kanada kormánya ezért segítséget nyújt számukra a megoldások keresésében: együttműködik az őslakos közösségekkel a fő feladatok megfogalmazásában és a programok finanszírozásának biztosításában. A programok megvalósítása gyakran a tartományok és területek, az őslakos kormányzatok, az őslakosokat képviselő tanácsok és az önkormányzatok partneri együttműködésével folyik.

Gazdasági fejlődés

Nehézségek

Kanada őslakosága számos gazdasági nehézséggel küzd, amelyet a földrajzi elszigeteltség és a földdel kapcsolatos jogok bizonytalansága gyakorol még tovább súlyosbítanak.

Ilyen nehézségek például: 2006-ban az őslakos népeknél a munkanélküliség elérte a 13,2%-ot, míg a nem őslakosoknál ez az arány mindössze 5,2% volt. Ugyanebben az évben az őslakosok átlagjövedelme 25%-kal volt alacsonyabb a kanadai átlagjövedelemnél.

A kanadai kormány intézkedései:

- Évi több mint 400 millió dollár befektetése emberi erőforrás-fejlesztéssel foglalkozó kezdeményezésekbe, úgy mint képzés, magánszektoral létrehozandó partneri együttműködések, és fiatalok foglalkoztatására irányuló programok
- Évente 500 millió dollár elkülönítése közösségi kezdeményezésekre és üzletfejlesztési szolgáltatásokra
- Őslakos pénzintézetek hálózatának kialakítása és bővítése
- Az őslakos közösségek és a magánszektor, a társadalmi szervezetek és a kormányzat más szintjei közötti együttműködés elősegítése

Egészségügy

Nehézségek

Kanadában az őslakosok egészségi állapota átlagosan rosszabb, mint a többi lakosé. Az őslakosoknál például tízszer nagyobb a tuberkulózis esélye, ötször nagyobb a májgyulladás esélye, és várható életkoruk 6,4 évvel alacsonyabb, mint a nem őslakos kanadai átlag.

A kanadai kormány intézkedései:

- Évi 2 milliárd dollár az Első Nemzet és az inuit egészségügyi ellátásra
- Alapvető egészségügyi ellátás biztosítása 200 településen
- Otthoni és közösségi ellátási szolgálat kialakítása 600 településen, ezen belül kísérleti projektek a távoli településeken élő terhesek és cukorbeteg gondozására

Oktatás

Nehézségek

A 25-64 év közötti őslakosok mintegy 34 százaléka nem rendelkezik érettségivel, míg az ugyanilyen korú nem őslakos személyeknél ez az arány 15 százalék. Ugyanebben a korosztályban az őslakosok mindössze 8 százaléka rendelkezik felsőfokú diplomával, míg az átlagnépességben ez az arány 15 százalék.

A kanadai kormány intézkedései:

- Évente több mint 1 milliárd dollár az őslakos tanulók általános- és középiskolai oktatására
- A felsőfokú képzés előmozdítása a tandíj, az utazási költségek és a megélhetési költségek finanszírozásával
- A szövetségi kormány, az őslakos népek és a tartományi kormányzatok közötti megállapodások létrehozása és támogatása az oktatás javítása céljából
- Az őslakos nyelvek megőrzésének anyagi támogatása

Nemzetközi szerepvállalás

A világ több mint 70 országban az őslakosok száma meghaladja a 370 milliót. Az őslakosok sokszor a politika és a társadalom perifériájára szorulnak saját országukban, és nemzetközi együttműködések kialakítására és megszilárdítására törekednek.

Kanada aktív szerepet vállal számos nemzetközi, őslakosokat érintő ügyben. Kanada a saját területén élő őslakos csoportokkal és nemzetközi partnerekkel együttműködve hozzájárul a világ különböző részein élő őslakos népek helyzetének javításához, amely számos területre – emberi jogok, gazdasági fejlődés, vállalati társadalmi felelősségvállalás és konfliktus-megelőzés – kiterjed.

További információk:

Aboriginal and Circumpolar Division of Foreign Affairs

www.international.gc.ca/indigenous

Indian and Northern Affairs

www.ainc-inac.gc.ca